

VECKOBLADET

2020:34

201120

46:e årgången

Friday for Future alla fredagar

Varje fredag kl 12-14 samlas vi för klimatstrejk på Stortorget med Corona-avstånd eller för digital strejk. Från och med fredag den 20 nov och en månad framåt kan vi bara vara åtta personer närvarande.

Vi vill att Sverige och Lund medverkar till att hålla den globala temperaturökningen under 1.5 grader, uppfyller Parisavtalet, verkar för klimaträttvisa och lyssnar på den bästa samlade vetenskapen.

Palmedagen 2020

Varning, frihet i fara! Den 21 november är det äntligen dags för Palmedagen 2020. I år fokuserar vi på den globala auktoritära utvecklingen, hoten mot demokratin och de starka motkrafter som runt om i världen kämpar för rättvisa och demokrati.

Friheten är i fara. De auktoritära ledarna hotar diskrimineras och förtrycker. De vill sluta få oss att ta gemensamt ansvar för vår planet. Tillsammans måste vi se till att de inte lyckas genom att stötta de starka motkrafter runt om i världen som vägrar vara rädda, som driver på för demokrati och rättvisa.

21 november 10.00 – 16.00

Sänds live på [Facebook](#) eller på [hemsidan](#)

Gratis, ingen anmälan krävs

Klasskamp, sockerbeter och miljöförstöring i Lund av Gunnar Stensson

Foton: Anna Gunge

När arbetarna vid Svedala sockerbruk gick ut i vild strejk mot konsul Westrups svältlöner agerade studenterna i Lund strejkbrytare. De återvände med tåget till Lund på kvällen den 9 november och hälsades av sockerbrukets ägare konsul Westrup, borgmästare C. Brink och landsfiskal J.A. Strandberg varpå de i triumf marscherade mot AF.

Men Lunds gator var fyllda av arbetare som angrep dem med slagord och stenkastning. Både borgmästaren och landsfiskalen träffades och sårades av kastade föremål.

Följande dag återställdes ordningen av en trupp från Kronprinsens husarer i Malmö. Tre demonstranter dömdes till böter och en till fängelse. Men sockerbruksarbetarna i Svedala fick sin lön höjd. Året var 1898. Min morfar var student i Lund då, men jag vet inte om han var indragen i konflikten.

Strindberg hade tre år tidigare beskrivit sockerindustrin. ”Fabriken med sina fängesliknande byggnader och sin ohyggliga skorsten skymmer allt. Missnöjda uthungrade svärmar ned från nordligare bygder vid skördetiden, som sannerligen inte är någon fest, och inne i kokeriet står den missnöjdaste av alla, arbetaren. Ett fabrikslandskap där den doftande klövernt inte kan överdofta sockerfabrikedikets stank av vätesvavla och svavelammonium.”

Det stinkande diket förgiftade de betande korna och den grå vätskan flöt ut i Höje å.

Nu skördas sockerbetorna. Våldiga vallar av sockerbetor ligger hopade vid åkerrenarna på fälten kring Lund. Ännu för några år sedan tog man upp betorna för hand, och arbetare från norra Skåne och södra Småland reste hit under senhösten för att försörja sig, som Strindberg beskriver. En äldre kvinna i Klostergårdens byalag har berättat om det. Hon var med. Nu ombesörjer maskiner betskörden. Slarvigare än förr - många betor ligger kvar i den svarta jorden.

Detta pratade vi om när vi gick över ån upp längs Flackarps byväg härom dagen. Kastanjeallén i Flackarp skymdes av sockerbetsåsen. Nästa dag lastade en väldig maskin upp betorna på en stor lastbil som snart rullade bort på 108:an. (Källa: Lunds historia 3. Modern tid. Där tankar möts (1862-2010))

Distanserad budget för Lunds kommun av Ulf N

Onsdag och torsdag i nästa vecka ska kommunfullmäktige behandla och besluta om nästa års budget för Lunds kommun.

Budgetförslagen från såväl de styrande partierna som från oppositionen spikades redan i maj i år vid ett kommunstyrelsesammanträde. Nu plockas förslagen fram på nytt, trots att de bygger på prognoser (skatteprog-noser, förväntade bidrag från staten, löner och andra kostnadsökningar etc) som gjordes i februari, innan pandemin bröt ut.

Bud get

Ny budgetdebatt i december

Och i december kommer en ny budgetdebatt i fullmäktige. Det handlar om då om en summa på 85 miljoner kronor som kommunen får i bidrag från staten för att värna om välfärden. De ska då i december i en tilläggsbudget för år 2020 pytsas ut till olika ändamål. Fast om kvintetten får som den vill ska hälften över huvud taget inte pytsas ut i välfärdsåtgärder, utan läggas under kommunstyrelsen för ändamål som styrelsen själv sedan beslutar om. Förmodligen kommer en stor del av de 42 miljoner att läggas på hög och inte användas i välfärden.

Varför kommunen först tar en ordinarie budget i november och sedan ett tillägg redan i december motiveras kvintetten med att staten inte formellt fattat beslut om de 85 miljonerna. Det är förvisso sant, men det står fullständigt klart att bidragen verkligen kommer. Och i tidigare har kommunen många gånger in-tecknat kommande bidrag i förväg.

Premiär för distanssammanträde

Fullmäktigemötet genomförs helt och hållet på distans. Det är premiär. Ledamöterna förväntas genomföra tvådagarsmötet med en liten surfplatta med hjälp av samkörning av två appar som ledamöterna kontinuerligt ska hoppa emellan. Kommunallagen kräver att vid distansmöten ska alla kunna delta på lika villkor. Alla ska kunna se och höra den som talar. Tappar någon uppkopplingen måste mötet ajourneras till dess uppkoppling åter fungerar.

Kaosvarning

Först i denna vecka fick ledamöterna se en genomgång av de två apparna, en för bild och ljud och för omröstningar. Vid det utbildningstillfälle på en timme som jag deltog i rådde kaosläge. Ljud och bild föll för en del deltagare stundtals bort. För andra fungerade inte skifte mellan de två apparna, vissa funktioner i apparna fungerade inte heller. En kan verkligen fråga sej varför kommunen med en veckas varsel inför ett komplicerat och känsligt digitalt system inför ett tvådagars sammanträde. Jag kommer att bli mäkta förvånad om budgetssammanträdet hinner genomföras på två dagar och/eller undgår laglighetsprövningar enligt kommunallagen i efterhand.

Sålunda genomförs budgetsammanträdet med dubbel distansering. Budgetförslagen har lagts med tidsmässig distans och ledamöterna deltar med digital distans.

Ulf N

PS. Som framgår avstår jag i texten ovan från att kommentera de partiernas budgetförslag. Anledningen till detta är helt enkelt att jag håller distans till samtliga förslag. Till somliga förslag total distans, till andra medeldistans och några på endast armlängds avstånd. *DS*

Rapport från riksdagen: En framgångsrik vecka! av Hanna Gunnarsson

Den här veckan har faktiskt varit framgångsrik för vänstern i riksdagen!

1 I onsdags fick vi bifall på en Vänsterparti-motion om att se över polisens arbetsmiljö och utsatthet för brott och hur detta påverkar enskilda poliser, samt att uppmana regeringen att återkomma med förslag på hur polisens arbetsmiljö ska kunna bli säkrare. Justitieutskottet var enigt om att stödja vår motion och den gick också igenom i riksdagen. Detta är mycket ovanligt och såklart väldigt bra! [Läs hela motionen här](#).

Kommittémotion V002

SVERIGES
RIKSDAG

Motion till riksdagen
2020/21:31

av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V)

med anledning av prop. 2019/20:186 Ett
förstärkt medarbetarskydd för polisanställda

2 Vi har haft en presskonferens om att kräva stopp för utförsäkringarna, när sjuka blir av med sin sjukersättning efter ett visst antal dagars sjukskrivning. En ny utredning har föreslagit förbättringar och vi kräver nu att regeringen ska genomföra utredningens förslag. Det är extra aktuellt just nu när många som har varit sjuka i covid-19 har en väldigt lång återhämningsperiod. [Läs mer här](#).

3 Socialutskottet har, efter ett förslag från Vänsterpartiet, beslutat kräva av regeringen att vaccination mot pneumokocker ska vara avgiftsfritt för personer över 75 år. Vi hade hellre velat ha gränsen för avgiftsfritt vid 65 år, men det blev en kompromiss i utskottet.

4 På samma utskottsmöte i socialutskottet har vi fått igenom vårt förslag om att kräva förstärkning av LSS, som vi har föreslagit tillsammans med KD och M. LSS, stöd och service för personer med funktionshinder, måste verkligen förbättras och vi tror att görs bättre med statligt istället för kommunalt huvudmannskap.

Under veckan har jag ställt en fråga till försvarsministern angående de återkommande amerikanska försvarsövningarna i Sverige och hur det påverkar vår militära alliansfrihet (jag fick inget tydligt svar). [Se frågan här](#), klicka på mitt namn.

Imorgon har vår andra vice talman, Lotta Johnsson Forarve, en interpellationsdebatt angående den mycket allvarliga utvecklingen i Västsahara. Se debatten på riksdagens hemsida.

Hanna Gunnarsson (v) , Riksdagsledamot, Lund

”Mänsklighetens suicidala lämmeltåg” av Gunnar Stensson

90 procent av den globala energianvändningen var fossil 2018 och fossilanvändningen ökar, fastslår humanekolog Alf Hornborg i ett inlägg i den klimatdebatt som Andreas Malm inlett.

Just de företag som är de värsta klimatbovarna erbjuds under coronakrisen skattefinansierade räddningspaket.

I 150 år har vi haft ett marknadssystem med ”allsyftespengar” som lett till att regnskog byts mot ostburgare och jordskorpan i Mongoliet mot mobiltelefoner.

Ekonomer bryr sig inte om naturen. Teknologer bryr sig inte om samhället. Jordens ekosystem abstraheras till ”resurser” och människorna till ”arbetskraft”. Sådan enögdhet låter pengarna och tekniken driva oss blint vidare mot stupet i ett ”mänsklighetens suicidala lämmeltåg”. Det är därför Andreas Malm, en av klimatrörelsens mest insiktsfulla tänkare, vill tillgripa sabotage.

Trots detta tar Alf Hornborg avstånd från våld och sabotage i klimatkampen. Det kan uppvigla motstånd och drabba de svagaste. Vi måste sluta låta oss styras av en katastrofal ideologi. Människan måste sluta tro på pengarnas logik. SDS 12/11.

Alf Hornborg har gett ut ett par viktiga böcker *Myten om maskinen*, 2010, och *Nollsummespelet* 2015, båda på Daidalos förlag.

Dagen efter Alf Hornborgs inlägg gav sig Gustav Fridolin, MP, gav sig in i debatten med det utslätade konstaterandet att ”vi behöver både aktivister och politiker”. SDS 15/11

Intressantare är att han ber om ursäkt för att han som minister i en tv-intervju 2016 tog avstånd från de tyska aktivister som stängt ett kolkraftverk genom att kedja fast sig vid maskinerna.

Samma dag gjorde Sydsvenskan ett viktigt principiellt ställningstagande i klimatfrågan på ledarsidan genom att kritisera Norge för att exploatera den känsliga naturen i Arktis för ekonomisk vinning.

”De länder som har genuina ambitioner att nå klimatmålen och visa vägen kommer att behöva ta strid mot tunga inflytelserika intressegrupper och traditionella industrier, göra avkall på kortsiktig tillväxt och ekonomisk vinning och visa både obehaglig beslutsamhet och uthållighet.” Ord som förpliktar!

Kommentar till Hanna Gunnarsson: Räddningstjänsten kommer fortsatt vara ett kommunalt ansvar av Ulf N

Hanna Gunnarsson skriver i VB nr 32 om att hon haft en debatt med S om ett förslag till ändringar i Lagen om skydd mot olyckor i syfte att göra räddningstjänsterna effektivare. Verkligen roligt att Hanna tar sig an räddningstjänstfrågorna och roligt att hon skriver om det i VB! Jag håller helt med Hanna om att alla försök att privatisera räddningstjänsten måste
2020:34

förhindras. När Hanna skriver att ”förslaget från regeringen öppnar upp lite för detta” så tror jag emellertid att hon oroar sig lite i onödan.

Kommunerna behåller ansvaret

Kommunerna *ska* fortfarande ha ansvaret för räddningstjänsten enligt förslaget och personalen inom räddningstjänsten *ska* vara anställd av en kommun eller kommunalförbund. Vad som oroar Hanna är sannolikt förslaget om en ny passus i lagen om att ”kommunen får *överlåta* åt någon annan att *vidta inledande åtgärder vid räddningsinsatser*. Observera ordet ”inledande”!

Insatser i väntan på räddningstjänst

Det handlar inte om själva räddningsinsatsen, utan vad som kan göras för *att i väntan på räddningstjänst* avbryta eller begränsa ett skadeförlopp. Som exempel på inledande insatser nämns i regeringsförslaget att med handbrandsläckare försöka släcka en mindre brand, använda livbojar vid drunkningstillbud, lämna en lägesbild till räddningstjänsten innan den nått platsen. I förslaget framhålls, liksom i utredningen som föregått lagförslaget, att det är främst i glesbygd som detta kan komma till användning och nytta. I glesbygd är det ofta lång tid mellan det att en olycka inträffar och innan räddningsinsats kan vara på plats.

Jag delar alltså inte Hannas oro på denna punkt, men det gäller förstås att bevaka så paragrafen inte missförstås eller medvetet missbrukas ute i kommunerna.

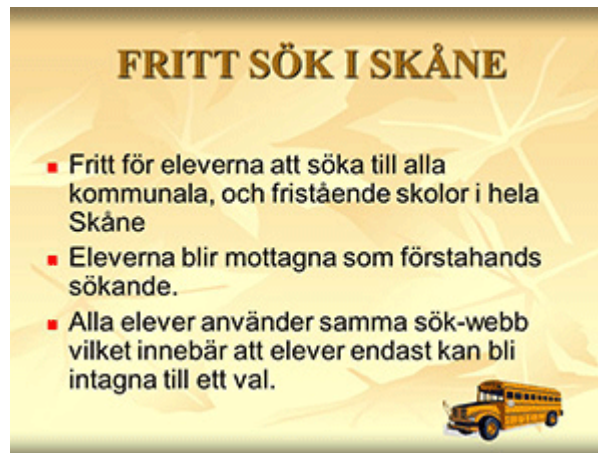
Specialistkompetens och dyr utrustning

Som Hanna konstaterar driver många kommuner räddningstjänst i kommunalförbund. Hon menar att detta visar att räddningstjänsten är för komplicerad att styra av varje enskild kommun. Min uppfattning är att kommunalförbundsformen inte beror på styrsvårigheter, utan mera på att en effektiv räddningstjänst fordrar en rad olika specialistkompetenser. Den kräver också investeringar i kostnadskrävande fordon och specialutrustning. De flesta kommuner klarar inte av att finansiera detta själva. Och de små kommunerna är helt beroende av specialinsatser från de större räddningstjänsterna. Först när och om det visar sig att kommuner inte tar sitt ansvar och tillhandahåller en effektiv och trygg räddningstjänst finns det anledning att ta upp diskussionen om förstatligande. Förstatligandet av polisen är som jag ser det inget bra exempel på att statligt huvudmannaskap innebär en effektivisering.

Drastiska nedskärning hotar vår räddningstjänst

Som ledamot/ersättare i direktionen för Räddningstjänsten Syd gläder jag mej verkligen åt att Hanna tar upp dessa frågor till debatt. Vi kan med stor sannolikhet också förvänta oss en debatt i kommunfullmäktige här i Lund om inte förr så vid decembersammanträdet. Räddningstjänsten Syd dras med stora extrakostnader för pandemin och har dessutom behandlats synnerligen njuggt av förbundets medlemmar, dvs. kommunerna, under en rad av år. Nedläggning av brandstationer eller andra drastiska nedskärningar hotar om inte kommunerna släpper till mera pengar.

Det ”fria” skolvalet: segregation och kvalitetssänkning. av Gunnar Stensson

Forskningen visar att det fria skolvalet ökar segregationen och att segregationen är förödande för svensk skolas kvalitet. Från en toppplacering vid millennieskiftet rasade Sverige till ett läge under OECD-ländernas genomsnitt.

”Dagens urvalsgrunder är inte förenliga med principen att alla ska ha samma tillgång till bra skolor”, konstaterar Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU, i en aktuell rapport.

Det som kritiseras är framför allt om friskolornas kösystem som innebär att den som vill ha sitt barn i en friskola ska anmäla sig genom att ställa sig i kö. Först barn vinner.

De riktiga friskolorna, de som strävar efter pedagogisk förnyelse och inte efter vinst, är samlade i [Idéburna Skolors riksförbund](#). Riksförbundet är lika kritiskt som IFAU och slår fast att kötid som urvalsgrund verkar segregera och därför är oacceptabel.

Frågan är nu aktuell därför att en utredning i våras föreslog att kötid inte längre ska vara ett urvalskriterium.

I stället ska man utgå från syskonförtur, närhet och sociala kvoter för att uppnå en allsidig social sammansättning av eleverna.

Remissinstanserna ska nu svara på utredningens resultat.

Idéburna Skolors
riksförbund

Bara 13 procent av svenska folket tycker att kötid är en bra urvalsgrund till friskolorna enligt en undersökning i DN i somras. Det politiska etablissemanget - förblindat av sin nyliberala ideologi - tycker tvärtom.

Marknadliberalerna i L, C, M, KD och SD vill bevara kösystemet, oavsett vad vetenskapen visar och väljarna tycker. De känner väl doften av pengar. Kanske handlar det om prestige efter 20 år av misslyckad skolpolitik.

Störst är glappet mellan C-politikerna och C-väljarna.

Allt fler borgerliga opinionsbildare börjar finna den borgerliga skolpolitiken ohållbar. Ingrid Runsten skrev till exempel i Sydsvenskan den 13 november:

”Den som vill värna rätten att välja måste vara beredd på att reformera systemet. Då måste man lyssna på de forskare och utredare som visat att det fria skolvalet bidragit till att öka segregationen. Skolan ska enligt lag vara likvärdig. Ändå tillåts skillnaderna växa mellan olika skolor och olika kommuner.”

Fritt sök är ett extremt exempel på det fria skolvalets destruktiva verkningar. Det utarmar skolan i mindre kommuner, samtidigt som det utestänger behöriga lunda-elever från många utbildningsprogram. En stark folkopinion vill avskaffa Fritt sök.

När Fredrik Ljunghill och Rasmus Törnblom, M, öppnar för att ompröva fritt sök är det kanske också ett försök till omtänkande och borgerlig anpassning till vetenskap och folkopinion.

Det finns andra och bättre system än Fritt sök. Lund utvecklade åren kring millennieskiftet ett utmärkt samarbete med samverkanskommunerna Lomma, Staffanstorps, Kävlinge, Burlöv för att skapa ett allsidigt utbildningssystem som gav eleverna tillgång till alla program, samtidigt som det tog hänsyn till samarbetskommunernas behov och möjligheter.

Säg upp Fritt sök och återupprätta ett system som både ger behöriga elever frihet att söka alla utbildningsprogram – den friheten saknar lundaeleverna nu - och politikerna möjlighet att styra gymnasieskolan!